

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาทักษะและการจัดการด้านการนวดแผนไทยเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว (Participatory Action Research) เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา รวมทั้งเทคนิคการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) การฝึกอบรม (training) การฝึกปฏิบัติงาน (on the job training) และการสาธิต (demonstration) พื้นที่การดำเนินการวิจัยเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่รอบอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น 4 ชุมชน ผลการพัฒนาทักษะและการจัดการด้านการนวดแผนไทยเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมพบว่าหลังจากการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการนวดแผนไทยแล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ให้บริการแก่คนในครอบครัว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมการนวด บุคคลทั่วไปและนักท่องเที่ยว โดยมีอัตราการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ชั่วโมงละ 100 บาท สามารถประกอบเป็นอาชีพอิสระ มีรายได้เข้าครอบครัว เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนได้ และสามารถรวมกลุ่มการนวดแผนไทยภายในชุมชนสามารถนำเอาความรู้เรื่องการจัดการมาใช้ในกลุ่มการนวด โดยสมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการจัดการอย่างยั่งยืน

จากผลการประเมินการฝึกอบรมพบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนาทักษะส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในบุคลิกลักษณะความเป็นมิตรของวิทยากร มีความพึงพอใจในคุณภาพบรรยายของวิทยากร มีความพึงพอใจในความรู้ความชำนาญของวิทยากรในระดับมากที่สุด โดยผู้เข้ารับการพัฒนาทักษะ มีความพึงพอใจในความเป็นครูของวิทยากร มีความพึงพอใจในความชัดเจนของเนื้อหาสาระในการฝึกอบรม มีความพึงพอใจในสิ่งที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม มีความพึงพอใจในการบรรยาย มีความพึงพอใจในความสะอาดกายของสถานที่ฝึกอบรม มีความพึงพอใจในความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในสถานที่ฝึกอบรม มีความพึงพอใจในบรรยากาศการ

ฝึกอบรม มีความพึงพอใจในความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการนวด มีความพึงพอใจในความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการให้บริการนวดแก่นักท่องเที่ยวในระดับมาก และผู้เข้ารับการพัฒนาทักษะมีความพึงพอใจในการสาธิตในระดับมากและมากที่สุด

ในด้านความรู้เกี่ยวกับการนวดพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการนวด มีความพึงพอใจในความรู้เกี่ยวกับประวัติของการนวดแผนไทย มีความพึงพอใจในความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการนวดแผนไทย มีความพึงพอใจในความรู้เกี่ยวกับมารยาทของผู้ให้บริการด้านการนวดแผนไทยในระดับมาก และผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องเส้นเอ็น มีความพึงพอใจในด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องกล้ามเนื้อ มีความพึงพอใจในด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องเส้นเลือด มีความพึงพอใจในด้านความรู้เกี่ยวกับทักษะการนวดแผนไทยแบบราชสำนัก มีความพึงพอใจในด้านความรู้เกี่ยวกับทักษะการนวดแผนไทยแบบชลยศักดิ์ มีความพึงพอใจในด้านความรู้เกี่ยวกับทักษะการนวดฝ่าเท้า มีความพึงพอใจในด้านความรู้เกี่ยวกับทักษะการนวดรักษาโรคในระดับปานกลาง

ในด้านทัศนคติเกี่ยวกับการนวดพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบุคคลผู้ให้บริการด้านการนวดควรมีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ผู้ให้บริการด้านการนวดควรมีจริยธรรมต่อวิชาชีพ ผู้ให้บริการด้านการนวดควรมีมารยาทที่ดีต่อผู้รับบริการในระดับมากที่สุด และพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่าบุคคลในครอบครัวมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการให้บริการนวด บุคคลในครอบครัวสนับสนุนให้ประกอบอาชีพการให้บริการนวดในระดับมาก

นอกจากนั้นผู้เข้ารับการพัฒนาทักษะส่วนใหญ่ มีความสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง มีความสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปให้บริการแก่สมาชิกในครอบครัวและชุมชนได้ มีความสามารถในการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้ มีความสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปถ่ายทอดให้แก่คนในครอบครัวได้ในระดับมาก

ในด้านความรู้ที่ได้รับภายหลังการฝึกอบรมพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเห็นว่าตนเองความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกอบรม มีความเห็นว่าตนเองมีความชำนาญเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกอบรม มีการรวมกลุ่มการนวดแผนไทยเพื่อบริการนักท่องเที่ยวหลังจากได้รับการฝึกอบรม มีความเห็นว่ากลุ่มการนวดแผนไทยที่มีในชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้นหลังจากได้รับการฝึกอบรม มีความเห็นว่าสมาชิกในชุมชนให้ความสำคัญกับกลุ่มการนวดแผนไทยเพิ่มขึ้นหลังจากการฝึกอบรมในระดับมาก และพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมการนวดตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการนวดพื้นฐาน มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมการนวดตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการนวดแบบราชสำนัก มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมการนวด

ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการนวดแบบเชลยศักดิ์ มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมการนวดตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้า มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมการนวดตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการนวดรักษาโรค มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมการนวดตนเองมีความเชื่อมั่นในความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมตนเองสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการนวดไปใช้ในการนวดบริการนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

นอกจากนั้นยังพบว่าผู้เข้ารับการพัฒนาทักษะ มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมตนเองสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการนวดไปใช้ในการนวดบริการคนทั่วไป มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมตนเองสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการนวดไปใช้ในการประกอบอาชีพการนวดที่มีมาตรฐาน มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมตนเองมีความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ มีความเห็นว่าตนเองมีความสามารถในการอธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนการนวดแก่ผู้เข้ารับการบริการ มีความเห็นว่าตนเองมีความสามารถในด้านการนวดหรือให้บริการในรูปแบบธุรกิจขนาดย่อมเพิ่มขึ้น และพบว่าผู้เข้ารับการพัฒนาทักษะ มีความเห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมตนเองมีความสามารถในการอธิบายความรู้ในด้านการนวดให้แก่ผู้เข้ารับการบริการ

ABSTRACT

212939

The main purpose of this research was to develop the skills and management on Thai massage for tourism in community. Participatory action research, focus group discussion, training, on the job training, and demonstration were used as tools in gathering information. This research was conducted at the four communities located around Huai Nam Dang National Park, Mae Taeng District, Chiang Mai.

It was found that after training for developing skills in Thai massage, most trainees used the knowledge they obtained to massage family members, other people who trained together, any persons and tourists with a service charge of 100 baht per hour. In addition, the trainees were able to work as freelances; had income supported their family that caused a steadily sustainable economy; were able to found the Thai massage group in their community as well as use the knowledge about management.

On the evaluation of the training program, it was found that most trainees had a very much high level of satisfaction in experts' friendliness, politeness and knowledge. They also had a high level of satisfaction in the experts' professionalism; the clean contents while training; the things used while training; the lecture; the convenience of the training place; the appropriateness of the training place; the atmosphere of the training; the knowledge about the advantages of massage; the knowledge about massaging the tourists. In addition, they had a very high level of satisfaction about demonstration.

Regarding the knowledge about massage, it was found that the participants were highly satisfied with the massage technique; the history of Thai massage; and the knowledge about the manner of the massagers. However, they were mildly satisfied with the knowledge about tendons; the Royal Thai massage; the Private Thai massage; the foot massage technique; and the cure massage.

Regarding attitudes about massage, it was found that most participants thought that the massagers should have professional loyalty and ethics and the family members had good attitude about the massage and highly supported them to be massagers.

Apart from those things, most participants could take advantage from the knowledge obtained in the following issues at a high level: increasing their income from their careers; massaging their family members, the people in community, and the tourists; and transferring the knowledge to their family members.

Regarding the knowledge gained after training, it was found that the participants thought that they increased their skills and founded Thai massage groups for tourists and the group had more strength at a high level. Furthermore, they knew about the basic massage; the Royal Thai massage; the Private massage; the foot massage; and the cure massage. They also had confidence in knowledge gained from training and were able to additionally use it in massaging the tourists.

The participants thought that after training they were able to use the knowledge about massage in massaging people; have a professional standard; create customer satisfaction; clearly explain about the steps of massage to the customers; increase their abilities in massage or service in terms of the small business entrepreneur; and explain the knowledge about massage to the customers.